

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای هاشمی رفسنجانی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

اصل نودم قانون اساسی :

هرکس شکایتی از طرز کار مجلس یا قوه مجریه یا قوه قضائیه داشته باشد ، میتواند شکایت خود را کتبا به مجلس شورای اسلامی عرضه کند . مجلس موظف است به این شکایت رسیدگی کند و پاسخ کافی دهد و در مواردی که شکایت به قوه مجریه و یا قوه قضائیه مربوط است ، رسیدگی و پاسخ کافی از آنها بخواهد و در مدت متناسب نتیجه را اعلام نماید و در موردی که مربوط به عموم باشد ، به اطلاع عام برساند .

با توجه به مفاد اصل مزبور که مجلس شورای اسلامی را مرجع رسیدگی به شکایات کلیه احاد ملت ایران از قوای سه گانه مقننه ، مجریه و قضائیه میداند آنرا مکلف داشته که در قبال شکایات کتبی مردم برابر مقررات و قوانین در اسرع وقت با دقت و صداقت پاسخگو باشد و با در صورت بستگی موضوع شکایت با منافع ملت به وسیله رسانه های گروهی مردم را در جریان امر قرار دهند . بطور ضرورت و اجتناب ناپذیر ایجاب می نماید تا قانون اجرای اصل نود و حدود اختیارات و نحوه عملکرد و سازماندهی آن از طرف مجلس که عهده دار این وظیفه قانونی است مشخص و مورد تصویب قرار گیرد . بدین منظور طرح ذیل تهیه و به مجلس شورای اسلامی محترم تقدیم می شود و با درخواست یک فوریت تقاضای تصویب آنرا داریم .

مرتضی فهیم کرمانی - غلامرضا رحیمی - محمد علی صاحب الزمانی - حجت الله زمانی -
خرم تاشی - محمد صالح طاهری خرم آبادی - عباس رحیمی - عباس متین - سید مصطفی
ذوالقدر - سید احمد حسینی - نظری - فریدون سلیمی - علی اصغر جعفری - علی موحدی
ساوجی - محمد محمدی - احمد زمانیان - صفوی - حسن جعفری - میر غفار سجاد نژاد -
محمد رضا باهنر - صدر طباطبائی - سید فضل الله حسینی برمائی - میرحیدر جعفری - جعفری
اصفا محمد همتی - قربانی - خیرخواه گیلد - فضائلی - شیرزادی - سید جواد حسینی -

طرح اجرای اصل نودم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

فصل اول - تشکیلات کمیسیون

ماده ۱ - کمیسیون اصل نود دارای یک رئیس و دو نایب رئیس و دو منشی و یک مخبر میباشد که توسط اعضاء کمیسیون انتخاب میشوند .

ماده ۲ - کمیسیون حداکثر دارای ۳۱ عضو میباشد که کلاً از نمایندگان مجلس شورای اسلامی میباشد .

ماده ۳ - هیات رئیسه کمیسیون از بین اعضای کمیسیون انتخاب میگردد .

ماده ۴ - کمیسیون دارای دو بخش می باشد .

الف - امور دفتری که از طرف مسوول ادارات کل مجلس مشخص و وظایف و حدود اختیارات آن بوسیله هیات رئیسه کمیسیون تعیین میشود و زیر نظر رئیس کمیسیون انجام وظیفه می نمایند .

ب - واحد تحقیق و رسیدگی به شکایات که کلاً از نمایندگان خواهند بود .

فصل دوم - صلاحیت و حدود اختیارات کمیسیون

ماده ۵ - علاوه بر اختیارات مصرحه در ماده واحد مصوب ۱/۱۱/۵۹ این کمیسیون میتوانند جهت اخذ توضیحات کافی از مسوولین مذکور در آن ماده دعوت نماید و آنها مکلف به اجابت هستند .

تصره - مسوولین واحدهای کمیسیون میتوانند در صورتیکه مقتضی بدانند ، با امضاء رئیس شاکی و مشتکی عنه را برای اداء توضیحات و تسریع در روشن شدن اختلاف ، به کمیسیون دعوت نمایند .

ماده ۶ - تشخیص مکاتبه مستقیم با مسوولین مذکور در ماده واحد با مسوولین واحدهای کمیسیون است که پس از مشاوره با مشاور حقوقی انجام میشود .

ماده ۷ - چنانچه شکایاتی نیاز به تحقیق و بررسی داشته باشد ، کمیسیون میتواند بدین منظور بازرسی یا بازرسانی را با انتخاب هیات رئیسه کمیسیون اعزام نماید . در این صورت مسوولین مربوطه موظفند همکاری لازم را از هر جهت با آنان معمول دارند .

تصره - هیات اعزامی میتوانند در صورت لزوم فرد یا افراد متخصصی را هر چند غیرنماینده باشد همراه خود برای بازرسی دعوت نمایند .

ماده ۸ - هیات مزبور موظفند در بازرسی کلیه موازین شرعی را رعایت کرده و پس

از بازرسی گزارشی را تهیه و با امضاء به کمیسیون تسلیم نمایند.

ماده ۹ - شکایت افراد از سازمانهای دولتی که وابسته به قوای سه گانه جمهوری اسلامی باشند، قابل رسیدگی در کمیسیون میباشد در غیر اینصورت دعاوی و شکایات خصوصی از افراد رسیدگی نخواهد کرد.

ماده ۱۰ - پس از تشخیص تخلف از طرف کمیسیون و اعلان آن، دادگاه صالح موظف است قوی و خارج از نوبت مقدار کیفر مذکور در تبصره ماده واحده را مشخص و نتیجه را به کمیسیون اعلان نماید و حق رسیدگی ماهوی مورد دعوا را ندارد.

ماده ۱۱ - تغییر شغل و پست در وضعیت مسوول و یا مامور متخلف از نظر رسیدگی تأثیری نخواهد داشت.

ماده ۱۲ - تاخیر در رسیدگی به پروندههای مطروحه در مراجع قضائی تخلف محسوب و طبق تبصره مصوبه ۶۴/۲/۵ مجازات میشوند.

ماده ۱۳ - پروندههای تخلفی به درخواست و امضاء رئیس کمیسیون قابل رسیدگی است.

تبصره - در غیاب رئیس کمیسیون نواب رئیس به ترتیب مقام میتوانند درخواست طرح پروندههای تخلفی در مرجع قضائی بنمایند.

ماده ۱۴ - شورای عالی قضائی مکلف است جهت تسریع و همکاری و تشریک مساعی با کمیسیون به تشکیل دادگاه ویژه ای مبادرت تا به پروندههای ارجاعی از طرف کمیسیون خارج از نوبت رسیدگی نمایند.

ماده ۱۵ - گزارشات واصله به کمیسیون به منظور اطلاع و پیگیری در صورت عدم حصول نتیجه نهائی و یا پاسخ قانع کننده در مراجع قضائی قابل طرح خواهد بود.

ماده ۱۶ - کمیسیون علاوه بر موارد مصرحه در اصل نود قانون اساسی به شکایاتی رسیدگی میکند که شاکا قبلا با مقامات مسوول مربوطه مراجعه کرده و به شکایت وی ترتیب اثر داده نشده یا پاسخ کافی دریافت نکرده است.

ماده ۱۷ - شکایاتیکه رفع آن نیاز به وضع قوانین جدید یا اصلاح قوانین گذشته را داشته باشد در جلسه عمومی کمیسیون مطرح و در صورت لزوم با کمک کمیسیونهای دیگر مجلس به تنظیم و تقدیم طرح لازم برای تصویب مجلس اتخاذ و تصیم میگردد.

ماده ۱۸ - کمیسیون میتواند در موارد ضروری کلیه سوابق و اسناد موجود در ادارات و سازمانهای وابسته به قوای سه گانه را برای مطالعه و بررسی مطالبه نماید.

ماده ۱۹ - مسولین وزارتخانهها و سازمانهای تابعه در صورتیکه عمدا جواب خلاف

حقیقت به کمیسیون داده باشند و این خلاف باثبات برسد ، ضمن اعلان از رسانه های عمومی موضوع در مراجع قضائی رسیدگی خواهد شد .
ماده ۲۰ - مراجع صالحه قضائی موظفند در مورد پرونده هایی که توسط کمیسیون رسیدگی شده و نیاز به تجدیدنظر دارد ، پس از اعلان ، سریعا و خارج از نوبت رسیدگی کرده و رای نهائی را صادر و به اطلاع کمیسیون برسانند . / ض

(یک فوریت این طرح در جلسه ۶۴/۸/۳۰ مجلس شورای اسلامی بتصویب رسید .)

تاریخ چاپ ۶۴/۹/۲
اداره کل قوانین

قانون اجازه مکاتبه و تحقیق مستقیم به کمیسیون اصل ۹۰ با
دستگاه های دولتی جهت رسیدگی به شکایات مردم

ماده واحده - کمیسیون اصل ۹۰ می تواند با قوای سه گانه جمهوری اسلامی و تمام وزارتخانه ها و ادارات و سازمان های وابسته به آنها و بنیادها و نهادهای انقلابی و موسساتی که به نحوی از انحاء به یکی از قوای فوق الذکر مربوط می باشند ، مستقیما مکاتبه یا به آنها مراجعه نمایند و برای رسیدگی به شکایاتی کتبی که از طرف مسوولین مربوطه بدون جواب مانده و یا جواب قانع کننده بدانها داده نشده و رفع مشکلات توضیح بخواهد و آنها مکلفند در اسرع وقت جواب کافی بدهند .

قانون الحاق یک تبصره به ماده واحده مصوب ۱۳۵۹/۱۱/۱ مجلس شورای اسلامی
راجع به اجازه مکاتبه و تحقیق مستقیم به کمیسیون اصل ۹۰ با دستگاه های دولتی

ماده واحده - عبارت زیر بعنوان تبصره به قانون اجازه مکاتبه و تحقیق مستقیم به کمیسیون اصل ۹۰ با دستگاه های دولتی جهت رسیدگی به شکایات مردم اضافه می گردد .
تبصره - مسوولین و مامورین مذکور در ماده واحده مصوبه ۱۳۵۹/۱۱/۱ مجلس شورای اسلامی مکلفند پاسخ کافی و مستند خود را حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ وصول کتبا به کمیسیون اصل نود اعلام دارند ، تخلف از این قانون جرم محسوب و متخلف به مجازات حبس از سه ماه تا یکسال و انفصال از خدمات دولتی از شش ماه تا یکسال محکوم خواهد شد و موضوع تخلف در مراجع صالحه قضائی با درخواست کمیسیون قابل رسیدگی است و مراجع مذکور موظفند به اینگونه جرائم بصورت فوق العاده و خارج از نوبت رسیدگی و بلافاصله پس از ثبوت جرم و صدور حکم اعمال مجازات نموده و مراتب را به کمیسیون مزبور اعلام دارند .